

Az SFmag hétköznaponta frissülő nonprofit, online magazin, amely ismertetőket, interjúkat, novellákat és híreket egyaránt közöl. Péterfi András *A pálya* című novellája szabadon terjeszthető a szerző, a mű címe és a publikáló honlap URL címének feltüntetése mellett, kereskedelmi célra azonban nem felhasználható.

<http://sfmag.hu/>

© Péterfi András

A pálya üzenet az elengedésről és az ürességről.

Péterfi András

A pálya

Az apósomat nem volt könnyű kedvelni. Keveset és ritkán szólt, többnyire akkor is rosszkedvűen. Informatikusként dolgozott, akárcsak én, de ez szemernyi sem hozott közelebb minket egymáshoz, számomra Igazából furcsa, szinte visszatetsző volt, hogy hatvanon túl valaki még ilyesmivel foglalkozik. Az én generációmban, kései harmincasok között helyénvaló dolognak tűnt efféle munkát végezni, míg olyasvalakitől, aki a negyvenes években született és több diplomát is összeszedett, ez valahogy kevésnek érződött. Zsákutcába jutott embernek tűnt az öreg. Az anyósommal sosem értették meg egymást, külön aludtak és állandóan veszekedtek. Valami nagy, de becsődölt kamaszkori szerelmet éreztem kettejük között, valami harminc éve szíven szúrt harmóniát, amit egy apró gesztussal helyre lehetne billenteni, de tudtam, hogy ezt a gesztust soha nem fogja megtenni egyikük sem. Más szóval, úgy éltek, ahogy a legtöbben. Az apósom magányosan, esténként olcsó bort kortyolgatva, tévázte álomba magát valamelyik kedvenc westernfilmjén, az anyósom meg sértetten olvasta a pletykalapokat az emeleti szobában.

Nem sokkal azután, hogy Kláriveral összeházasodtunk, mintha kicsit erőre kapott volna az öreg. Többször is megeresztette a vacsoraasztalnál híresen gyenge szóvicceit, hajlandó volt velem – némi zsörtölődéssel fűszerezve – filmekről beszélgetni, szakállt növesztett, és vett egy gitárt, egy Fender Stratocastert, kamaszkori álmát. De ez se tartott sokáig.

Anyósom napok alatt, hirtelen halt meg. Az após sokszor volt szarul, és hamar kiderítették, hogy agydaganata van. Ekkor hagyta el magát végleg. Naphosszat az elhanyagolt lakásban gubbasztott, régi számítógépeket igyekezett helyrehozni, és azt hiszem, csendesen várta a véget.. Mégsem itt lett vége a történetnek.

A kezelések ugyanis mindenki meglepetésére visszaszorították a daganatot, ám valamivel később az öreg hangokat kezdett hallani, és olyan ismerősökkel társalgott, akik csak a képzeletében éltek. Agysorvadás, mondták az orvosok, meg hogy a frontális lebeny egyre fogy, és hogy ez a sugárkezelés mellékhatása

lehet. Klári és a testvérei igyekeztek ellátni, segíteni, de miután egy éven át kínlódtunk vele, mindenki számára világossá vált, hogy ez így nem fog menni. Beadtuk egy otthonba, ahol aztán elvegetált még vagy egy évig.

Aznap, amikor elvittük az otthonba, bementem hozzá a szobájába. Akkoriban már totál zizi volt, összevissza beszélt és pelenkát hordott. Nem sok kedvem volt társalogni vele. Engem is nyomott az élet, lakásfelújítás, kölykök, munkahely... Olyan régóta voltam már rendes fickó, hogy néha hánynom kellett magamtól. Mintha minden időmet öregek és gyerekek közt töltöttem volna akkoriban; vagány, nemtörődöm, életerős harmincasokkal akartam volna bulizni inkább, felelőtlen és figyelmetlen akartam végre lenni, mint régen. Klári meg a tesói a porlepte nappaliban csomagoltak, én meg úgy gondoltam, illene kicsit feldobni az öreg utolsó itthoni pár óráját. Ha egyáltalán felfogja, mi történik. Hisz rokon lelkek voltunk, basszus: az én életem földi része túl hamar, alig harminchárom év után elkezdődött, az övé meg túl hamar véget ért.

Kopogtam a megszurkült üvegajtón, köszöntem és beléptem. A heverőn görnyedt, alig fért el a sok könyvtől és ósdi videokazettától. Volt egyszer egy Vadnyugat. Apacs erőd. Vörös nap. Egy marék dinamit.

Apósomat a kezelés meg a gyász lefogyasztotta, lógott rajta a rongyos kék fürdőköpeny. Fel sem nézett, láttam, hogy az ócska, ide-oda hajlítható, méteres nyelű íróasztali lámpájával ügködik valamit. Mellette hamutartó hevert, tele csikkekkel, és megláttam a Stratocastert is, a sarokba támasztva állt egy halom régi alaplap és videokártya mellett. Megköszörültem a torkom.

– Hát, szevasz. Mizújs? Nemsokára indulunk. Remek egy hely, hidd el.

Nem szólt semmit, csak felnézett rám, a szemüvege mögött örült derútól csillogó kék szemekkel. Nem álltam sokáig a tekintetét, inkább kipillantottam az ablakon. Ősz volt, és ezekben a nyomorúságos percekben, ahogy beáradt a kinti lombokon megszűrődő fény a koszos üvegen, és megvilágította a táncoló port – valami furcsa békét találtam.

– Elnézést a levelek miatt – szólalt meg hirtelen az apósom. – Halomban állnak mindenütt. Ki kéne takarítanom, de inkább majd holnap...

Körülpillantottam: az égvilágon mindennel tele volt az a szoba: könyvek, számítógépalkatrészek, ruhák, kazetták... Leveleket nem láttam.

– Semmi gond – mormogtam bizonytalanul.

Megint hallgattunk egy darabig, körbesétáltam a rendetlenségben, zavaromban elmélyülten vizsgálgattam az elhanyagoltságában is szép basszusgitárt. Beszűrődött pár szó kintről, tudtam, hogy a többiek elkészültek, és mindjárt bejönnek ők is. Egyszerre, magam sem tudom, miért, azt szerettem volna, ha lenne még egy kis időnk, csendben elmélázni együtt abban a poros kis szobában. De nem volt.

– Nem lehet mindent megmagyarázni – szólalt meg az apósom hirtelen, az ölében fekvő lámpát piszkálva. – Sokszor hallom, hogy valaki mintha megszólítana: itt vagy? Hallod? De nem látok senkit. Régen megijedtem az ilyesmitől.

Higgadtan hümmögtem, és nem tudtam, mit mondjak. Folytatta.

– De már nem félek. Tudom, hogy hozzám szól, itt van valahol. Nem tudunk rendesen beszélni egymással, hisz csak a hangot hallom. De tegyük fel, hogy itt van.

A régi, egészséges hangján beszélt, a hűvös, nyugodt, analitikus elme derűjével. Furcsa érzés fogott el; ha nem a felelősségteljes felnőtt faszit alakítom éppen, akár félelem is kerekedhetett volna belőle.

– Tegyük fel, hogy itt van. De már nem láthatjuk egymást. Talán csak kitalálom. De hátha ő is hallja, ha én szólok. Mondjuk, hogy hallja. Azt mondanám neki: jól vagyok. Úton vagyok. Javítgatom ezt a régi winchestert. Minden oké.

Letette a lámpát, és felállt. Elmosolyodott. Szerettem volna valami bölcsét és vigasztalót mondani, mielőtt elindulunk, de nem jutott eszembe az égvilágon semmi.

Kábé egy évvel később meghalt az apósom. Klári kemény csaj, úgyhogy nemigen látszott rajta, de tudtam, hogy kikészült tőle. Szar lehet árvának lenni. Főleg egy befejezetlen, félrecsúszott kapcsolat árvájának. Persze nemigen beszéltünk ilyesmikről. Házások voltunk, felnőttek, harcostársak, nem pedig szerelmesek. A lelkizést gyengeségnek tartottuk, és mindig elég hétköznapi

probléma akadt, hogy ne kelljen jobban megvizsgálni a lelkünk mélyén heverő hajóroncsokat.

Pár héttel a temetés után a haverok számítógépes partit rendeztek. Kérdeztem otthon, gond lenne-e, ha lelépnék másfél napra vidékre. Addig áthívunk egy-két barátnőt, itt alszanak, satöbbi.

– Nem igazán örülök neki – mondta Klári.

– Ha maradnék, annak örülnél?

– Igazad van – mondta egykedvűen – különösebben annak se örülnék.

Ez az apátia majdnem elég volt ahhoz, hogy maradjak. Majdnem. Néha felnéztem Klárirra a kíméletlen őszinteségeért és azért a képességéért, hogy összeszorítja a fogát, és csak megy előre.

Csípős hideg és köd volt a városban, amikor elindultunk a többiekkel, de ahogy dél felé haladtunk a Duna mentén, kitisztult az idő, szépen sütött a novemberi nap. Jó másfél óra alatt leértünk a három kocsival, addigra már az üdülő előtt várakozott másik kettő. Összesen vagy tizenöten gyűltünk egybe az aktuális bulira. Mindenki fel volt dobva, hogy kiléphet egy kicsit a mókuskerékből, beszélgettünk, citromos sört ittunk, páran pörköltet főztek bográcsban, néhányan meg kísértáltak a Duna-partra szivarozni. Elhagyatott hely volt, ezért is szerettük. Évek óta jártunk már ide, az öreg házba a hatalmas kerttel, aminek a végében ott csillogott a széles Duna. Akadt még egy kocsi is, de az csak nyáron tartott nyitva. Egyedül voltunk, szabadon. Ittunk. Röhögünk. Megettünk kábé ötven rétest. Mélynyomókkal dörgettük a fegyvereket, éjjel-nappal nyomultunk a pályákon, harcoltunk és álmodtunk, összeszokottan, rutinosan, ellazulva.

Szombat éjjel azokat a pályákat próbáltuk ki, amiket én töltöttem le üres perceimben a netről az elmúlt hetekben. Akadt köztük sok ócska szar, néhány közepes és egy-két zseniálisan jó. De a legjobb, és ezt rögtön tudtam, ahogy a betöltés befejeztével ott álltam, a *Shore* nevű pálya volt, amit valamikor az éjszaka közepén próbáltunk ki.

Egy szakember elismerésével néztem a monitort. Valami romban vagy roncsban voltam, egy lépcső alján, oldalról beszűrődött a világosság. Rozsdálló fémfalak, pókhálók, üres üvegek és avar a padlón. A játék hanghatásai amúgy is jók voltak, de ezen a pályán olyan minőségű és gazdagságú háttérzaj

hallatszott, hogy képzeletben kalapot emeltem a designer előtt, akárki volt is. Fel-feltámadó szél. Madárcsicsergés a közelből. Apró kis zajok: faág karcolódik a falnak, avar zörren a lábam alatt, megcsikordul a lépcső korlátja. Az ujjam magától talált a W billentyűre. Előre. Fel a lépcsőn. Kedvenc G36-os karabélyom csöve meghitten himbálódzott előttem a képen, miközben mozogtam. Ezen a pályán az enyém lesz az első kill, az biztos.

A lépcső enyhén megdőlt folyosóra vezetett. Ez valamikor világos színűre lehetett mázolva, de a falakat most rozsdá marta, a sarkokban feltorlódott az élénk színű őszi avar. Elhajított tárgyakat láttam, deszkadarabokat, újságpapírt.

– Baszki, ez kurvára meg van csinálva! – böktém oldalba a mellettem ülő srácot, azaz csak böktém volna. Elszakítottam magam egy pillanatra a látványtól, és oldalra néztem, de üres volt a széke, biztos kiment pisilni. Hát, sajnálhatja.

Megropogtattam a derekam, aztán visszafordultam a monitorhoz. Rigók, ez az, felismertem, rigófüttyöt hallok a pályán. Jobbról nagy darabokban hiányzott a ferde folyosó fala, besütött rajta a délutáni nap, még egy-két faág is fel-feltűnt a kinti tájból, és a lyukakon-réseken át színvonalas felhőanimáció látszott. Mi ez, egy partra vetett hajó, vagy egy találatot kapott épület? Akármilyen is, bejárjuk, és csodaszép lövöldözést csapunk rajta. Nyilván már be is léptek páran a pályára, csak nem figyeltem az oldalt futó feliratokra. A G36-os tigriscsíkosra mázolt csöve jó barátként imbolygott előttem. Koncentrálni, figyelni! Kicsit lejjebb a fegyvert, hogy amikor előugrik valaki és hirtelen tüzelek, a visszarúgástól megemelkedő csőből is célba találjanak a lövedékek. Előttém egy ajtó maradványai. W gomb, előre. Beléptem az ajtón.

A jobb oldali fal itt szinte teljesen hiányzott: akadálytalanul áradt be a fény. Valami labor vagy számítógépterem volt ez? Alkatrészek a padlón, a szemközti falnál egy megszerzésre váró puska forgott lassan derékmagasságban a levegőben.

A fény elképesztően felerősödött, minden puha, selymes fehérségbe borult, a tárgyak körvonalai elmosódtak. Mi ez, valami atomrobbanást szerkesztettek bele? Őrületes. Nagy akaraterővel elfordultam a monitortól, hogy a többiek mit szólnak, de az üdülő sötét ebédlője, ahol játszottunk, üres volt, a bekapcsolt

monitorok hosszú sorban árválkodtak, a székeken nem ült senki. Ez így nem stimmelt, de mindezt csak távolról éreztem, ahogy a részeg érzékeli, mikor elesik: hopp, itt hiba történt, de lényegtelen, nem fontos, majd később foglalkozunk vele. Visszafordultam a monitoromhoz.

Valamelyest csökkent a fény intenzitása, de továbbra sem volt valóság: a szépen lemodellezett őszi délutánt mintha fehér selyembe csomagolt reflektorokkal világították volna meg. Körülnéztem a pályán. Egy szakadt párnájú forgószék mellett álltam, a tőlem balra levő asztalon munkaeszközök heverték szerteszét. Ez nem számítógépterem volt, inkább valami műhelyféle. Órásműhely, cipésműhely, kovácműhely? Egy partra vetett hajóroncsban, ahová behajolnak a lyukakon a tarka lombú fák? Nem sok értelme volt.

Fegyvercsövek. Závárzatok. Egy satu. Egy fél szemüveg. Rajzok. Lehullott avar a falak mentén.

Elnézést a levelek miatt.

Ez meg mi az isten volt? Recsegősen, hűvösen szólt, mint egy távoli rádióadás. Az egérrel a kezemben körülnéztem a roncsban. Senki. Megint lenéztem az asztalra. Most valahogy jobban láttam. Műhely volt, valóban. Soha életemben nem voltam még fegyverkovács műhelyében, mégis volt az egészben valami ismerős. Valami... kellemes.

Lássuk azt a körbeforgó-lebegő fegyvert, amíg a többiek ideérnek a pályán, hátha hasznosíthatjuk. W, előre. Közel léptem. Hát, nem ilyen fegyverekkel szokták megnyerni a team deathmatch-eket. Egy ódon ismétlőfegyver volt, elegáns, tipikus cowboypuska, amit a ravasz mögötti kengyellel kell felhúzni. Próbáljuk ki! Klikk-csatt, a G36-os máris a padlón hever, és a kezemben a vadnyugati...

Halomban állnak mindenütt. Ki kéne takarítanom, de inkább majd holnap...

Mi ez a béke, mi ez a könnyes boldogság, mi ez a „barátra leltém”-érzés, mi ez a hazatértem-filing, basszus? Hogy tűz a fény, milyen gyönyörű ez a műhely, milyen édesen trilláznak a rigók... Mintha élne az egész, csak én látnám a festői enyészet színeiben. Talán itt dolgozik a mester is, számomra láthatatlanul. Hisz szinte érzem.

– Itt vagy? Hallod? – kiáltottam fel önkéntelenül. De csak a szél neszegett, az asztal, a forgószek meg a faágak hallgattak.

És akkor már mindent értettem.

Halkan, távolról jött, és torzítva, mint egy régi rádióadás.

Nem lehet mindent megmagyarázni. Sokszor hallom, hogy valaki mintha megszólítana. Itt vagy? Hallod? De nem látok senkit. Régen megijedtem az ilyesmitől. De már nem félek. Tudom, hogy hozzám szól, itt van valahol. Nem tudunk rendesen beszélni egymással, hisz csak a hangot hallom. De tegyük fel, hogy itt van.

Milyen egészséges, hűvös, nyugodt hang, az analitikus elme derűje.

Tegyük fel, hogy itt van. De már nem láthatjuk egymást. Talán csak kitalálom. De hátha ő is hallja, ha én szólok. Mondjuk, hogy hallja. Azt mondanám neki: jól vagyok. Úton vagyok. Javítgatom ezt a régi winchestert. Minden oké.

Minden oké.

Hátrahőköltem a monitortól, és ijedten körülnéztem. Ott voltam az üdülő ebédlőjében, és ott voltak a gépek is, de a haverok sehol. Rég elmehettek már, mert a fal több helyen is leomlott, a monitorokat pókháló borította, és a vastag port színes falevelek pettyezték a felborult, korhadó székeken. A fal hézagain pedig megnyugtató melegséggel áradt be a késő őszi napfény.

Amikor felriadtam, a többiek már csomagoltak.

– Hallod, te aztán jól bealudtál, kurvára kihagytad a fele henteselést! – vigyorgott rám az egyik haver, miközben kiszedegette a kábeleket a gépéből. Mások a hálósájkjukat göngyölték össze vagy szendvicset ettek, a konyhából kávéillat terjengett.

Kicsit később kísértáltam a Duna-partra, egyedül, egy bögre gőzölgő, erős kávéval. Az első induló elhúzott mellettem a Skodájával, intettem neki. A parton erős szél fújt. Néztam a fák sorát a túloldalon, felvettem a sapkám, és rágyújtottam.

Otthon Klári mosolyogva fogadott, ami nem egészen az ő stílusa volt. Talán a két barátnőjének tartoztam hálával ezért, akik a kanapén tévéztek

csokitortával a kezükben. Megpusziltam a gyerekeket, odaadtam nekik a két kis játékot, amit ilyenkor büntudatosan mindig megveszek valamelyik benzinkútnál.

– És nekem mit hoztál? – kérdezte Klári azon a kedvesen gúnyos hangján, amit úgy szerettem.

– Üzenetet – válaszoltam, és visszamosolyogtam rá.

A szerzőről

Péterfi András az egyik legjobb sikertelen kortárs írónk. 1974-ben született, a gimnáziumot Kalocsán végezte, diplomát az ELTE bölcsészkarán szerzett. Fordítással és szöveggondozással foglalkozik. Művei: *Szivarfüst és régi mesék* (2000), *Berettás könyv* (2002), *Volt egy vécém Budapesten* (2006), valamint néhány novella folyóiratokban. Két gyermek apja. Főhőseit, akik általában dunapataji vagy zuglói illetőségű, rövidlátó, szexuálisan frusztrált családapák, egytől egyig következetesen önmagáról mintázza. Stílusa Márai Sándor és Jeremy Clarkson hangjának egyedülállóan kellemetlen keveréke.